

АКАДЕМІЯ АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ

Р. В. ВЕРЕША

**ФОРМИ
ТА ВИДИ ВИНИ
У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРАВІ**

Монографія

ІЄ ПРАВОВА
ЄДНІСТЬ
РЕДАКЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ
ВИДАНЬ

Київ • Алерта • 2025

УДК 343.23.01/.02(477)(02)

В31

*Рекомендовано до опублікування
вченою радою Академії адвокатури України
(протокол № 7 від 27 червня 2024 року)*

Рецензенти:

Костенко О.М. – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України;

Стрельцов Є.Л. – доктор юридичних наук, доктор теології, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України;

Тихий В.П. – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений юрист України.

Вереша Р.В.

В31 **Форми та види вини у кримінальному праві : монографія.** Київ: Алерта, 2025. 402 с.

ISBN 978-617-566-850-4

У монографії досліджуються форми та види вини у кримінальному праві, з урахуванням сучасних наукових досягнень та розпочатої правової реформи. Осмислення форм та видів вини у кримінальному праві з точки зору концептуальних засад, відбувається в умовах асиміляції теоретичних поглядів та практичних підходів. Важливого значення набуває повернення до цінностей права, що єднають суспільство. Людство з давніх часів замислювалось над суб'єктивними складовими суспільно небезпечної поведінки. Правильно оцінити їх, проникнути в їх глибинну сутність, означає реалізувати принципи, мету та завдання законодавства України про кримінальну відповідальність, зокрема, і кримінально-правову політику нашої держави взагалі. Обґрунтовуються пропозиції щодо вдосконалення чинного конституційного, кримінального та кримінального процесуального законодавства України. Положення та висновки, викладені в книзі, можуть бути враховані в законопроектній роботі Верховної Ради України, в практиці застосування судами положень кримінального та кримінального процесуального законодавства України, при подальшому дослідженні механізму реалізації кримінально-правових норм та аналізі змісту кримінальної відповідальності, а також в освітньому процесі.

Розрахована на студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів, викладачів вищих закладів освіти правового спрямування, працівників правоохоронних органів, суддів, народних депутатів України, науковців та всіх, хто цікавиться питаннями кримінального права.

УДК 343.23.01/.02(477)(02)

ISBN 978-617-566-850-4

© Вереша Р.В., 2025

© Видавництво «Алерта», 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
-----------------	---

ГЛАВА I. ВИНА

§ 1. Концептуальні засади вини	7
Вина в нормативній та оціночній кримінально-правових теоріях	8
Вина у фінальній та об'єктивній кримінально- правових теоріях	20
Загальна характеристика психологічної теорії вини	39
Концепція <i>mens rea</i>	50
Намір	56
Необережність	58
Недбалість (<i>Negligence</i>)	59
Винувате знання	61
§ 2. Принцип вини	63
§ 3. Теорія вини	85
§ 4. Модель вини та її законодавче забезпечення	110
Вина і норми Кримінального кодексу України	130
Вина і норми Загальної частини КК України	130
Вина і норми Особливої частини КК України	151

ГЛАВА II. ФОРМИ ВИНИ ТА МЕЖУЮЧІ ПСИХОЛОГІЧНІ СТАНИ

§ 1. Умисел	166
§ 2. Необережність	209
§ 3. Складна вина	249
§ 4. Суб'єктивна помилка	274
§ 5. Випадок	314

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	349
----------------------------------	-----

Наукове видання

Вереша Роман Вікторович

ФОРМИ ТА ВИДИ ВИНИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

Монографія

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
В. С. Жиборовський

Підписано до друку 12.08.2024 р. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 23,37.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, (099) 607-97-62.

E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: alerta.kiev.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.